

"ישיבישע בלאט" "לאמדעס" ב"דף היום" בשו"ת ומ"מ

דף לו.

בברכת התפילין עי' מחלוקת רש"י ותוס' כמה מברך כשלא סח, וכמה כשסח, ושיטת הרמב"ם ד' ד' כרש"י רק שס"ל דכשמניח של ראש לבד מברך על מצוות ולא להניח.

שיטת ר"ת דתקנו מראש שתי ברכות, ובסח מברך שתיים על ש"ר וכן דעת הרא"ש, ודעת הבעה"מ ר"ה לד. דכשסח מברך עוד פעל על הש"י, ועי' בנמו"י ובאו"ז תקפב'.

ולהלכה המחבר כרש"י והרמ"א כר"ת ועי' רעק"א בגליון שם דיכול לצאת דעת כולם אם יכוון שלא לפטור בברכת להניח את הש"ר.

ואיסור ההסחה הוא גם כשלא בירך, עי' ב"י סי' כה' מה שהביא מתרומה"ד, ועי' פמ"ג, והפסקה לצורך התפילין לכו"ע א"צ לחזור ולברך, אף שגם מזה יש להמנע לכתחילה.

כשהוא מניח, מניח של יד ואח"כ מניח ש"ר, ועי' טעם לזה מקרא, וביומא לג: יליף לה מאין מעבירין על המצוות, עי' תוס' כאן, ותוס' ר"ד ביומא.

כל זמן שבין עיניך יהו שתיים, ופשוט דכשאנוס באחת יש לו להניח ייה כדאיתא לקמן לח. דאינן מעכבות זא"ז, ועי' שאגת אריה תפילין לז' שדן בגידם שמופקע בעצם מתש"י אי חייב להניח של ראש, והביא אריה מערכין ג: לגבי כהנים דמופקעים מש"י וחייבים בש"ר, ועי' שפת אמת לז.

ומתיירא שמא יאבדו ועי' ב"י סימן ל' אי איירי בזה דווקא או בכל יוצא לדרך, וכן האם ס"ל לברייתא זו שמה"ת לילה זמן תפילין ורק רבנן גזרו עליה.

עד שתשקע החמה, ובאחרונים דנו למה ביהש"מ חולצן ולא אמרינן שוא"ת, עי' חזו"א מנחות מב' ג', ובעולת שלמה בע"ב, ובמרדכי כתב דהכוונה כאן ללילה ודאי'.

בדעת חכמים יש לדון אי ס"ל לילה לאו זמן תפילין, עי' רש"י וברמב"ם ד' י', אמנם ברא"ש סי' יז' פליג דלא יתכן שלז"ת מה"ת ויוכל להשאירם עליו.

והאם יש הרחקה לרבנן שאמרו עד זמן שינה, עי' תוד"ה רבי יעקב, ועי' בה"ל ח ג' נא'.

ע"ב

תוד"ה ושמרת, עי' מה שהביא בשם ר"ת למה למעשה לא מברכים על חליצתם, ועי' ב"י סי' כט' מה שביאר לדעת הרמב"ם שיליף מקרא דהכא שלילה לז"ת מה"ת.

מימים ולא כל ימים, ועי' רשב"א עירובין צו. למה צריך דרשא זו נוסף על הדרשא והיו לאות, ועי"ש מהרש"א בתוס', ועי' ברא"ש כאן נ"מ בין שתי הדרשות האם בשבת אין צריך או שאסור, ועי' עולת שלמה, וחזו"א כאן מב' ג', למה אי מקרא א"צ חז"ל אסרו.

שהם גופם אות, והטעם שיו"ט הוא אות עי' מ"ב לא' א-ג, ועי' או"ז תקפט' ורא"ש מה הדין לגבי חוה"מ, ועי' תוס' מו"ק יט, ועי"ש ב"י ורעק"א.

כל המניח תפילין אחר שקיעת החמה וכו', והקשה בעולת שלמה למה לא הזכיר בל תוסיף?, עי' תי' ועי' שאגת אריה מג', ועי' לקמן בשיטמ"ק על "ואי לשמרן מותר".

בגדרי היסח הדעת מתפילין, עי' רא"ש ברכות פ"ג כח' שזה קלות ראש, ועי' בשאגת אריה לט' מה שהקשה עליה והוכיח מדברי הרמב"ן שכל היסח הדעת אסור.

ת"ר ירך זו שמאל וכו', ואומר וכו', ועי' רא"ש סימן יח' שהביא רק חד קרא, עי' מעדני יו"ט ק', ועי"ש תפארת שמואל אי מעכב בדיעבד.

"החיזוק היומי"

בשם הגרמ"מ מקאצק, דהנה בתחילה כתיב שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה וכו', ואיתא במדרש דאפילו אין בידכם אלא זכות ק"ש אתם ניצולים, ומאיך אמרינן שמיהו הירא ורך הלבב מעבירות שבידו שסח בין תש"י לתש"ר ואף שיש בו זכות ק"ש? ותי' דאדרבה מי שבטחונו בקב"ה כל כך גדול עד שמבין וברור לו שבזכות קר"ש לבד ראוי להנצל במלחמה הוא יצא מכלל הירא ורך הלבב, ומי שלא בר הכי הוא צריך לחזור אפילו על עבירה קלה של שיחה בין תש"י לתש"ר.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'
להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת
הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"נ מידי יום.